

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 19), התשנ"ה-1995*

1. תיקון סעיף 15 - בסעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) בסעיף קטן (א3), אחרי "חרש" יבוא "או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי";
- (2) בסעיף קטן (ג), המלים "או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי" - יימחקו.
- (3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) בית המשפט רשאי למנות סניגור לצורך דיון בבית המשפט בבקשה לדיון נוסף או למשפט חוזר, וכן לצורך הדיון הנוסף או המשפט החוזר, אם ראה הצדקה לכך ונתקיימו בתנאים האמורים בסעיף קטן (א1) עד (ג3), או (ג2)."
2. תיקון סעיף 21א - בסעיף 21א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ב) רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם או סניגורו, לדחות את הדיון, כדי לאפשר לנאשם או לסניגורו לעיין בחומר החקירה, ולצוות שהנאשם יהיה במעצר לתקופה שלא תעלה על חודש."
3. תיקון סעיף 38 - בסעיף 38 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), המלים "וטרם הוגש כתב אישום על החשוד בעבירה" - יימחקו;
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) המועד להגשת העררים, לפי סעיף זה, הוא ששים ימים מיום מתן ההחלטה, והוראות סעיף 201 יחולו בשינויים המחוייבים."
4. תיקון סעיפים 51 עד 53 - בסעיפים 51 עד 53 לחוק העיקרי, בסופו של כל אחד מהם יבוא: "אולם רשאי בית המשפט להתנות את שחרורו בתנאים שיקבע".
5. תיקון סעיף 54 - בסעיף 54 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "לא ציווה בית המשפט כאמור, רשאי הוא להתנות את השחרור בתנאים שיקבע".
6. תיקון סעיף 55 - בסעיף 55(א) לחוק העיקרי, במקום "ואם ניתן בה ערבון - יוחזר" יבוא "ואם ניתן ערבון או ערבות - יוחזר, לפי בקשת החשוד או הערב".
7. תיקון סעיף 74 - בסעיף 74 לחוק העיקרי -
- (1) האמור בסעיף יסומן (א), ובו אחרי המלים "לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה" יבוא "וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו.

* נחקל בכנסת ביום י"ט באדר ב' התשנ"ה (21 במרס 1995); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2194, מיום י' באב התשנ"ג (28 ביולי 1993), עמ' 274.

¹ סי"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשנ"ד, עמ' 49 ועמ' 59.

- (ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום.
- (ד) בעת הדיון בבקשה יעמיד התובע את החומר שבמחלוקת לעיונו של בית המשפט בלבד.
- (ה) על החלטת בית משפט לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט שלערוור שידון בערר בשופט אחד.
- (ו) אין בסעיף זה כדי לפגוע בהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.²

8. האמור בסעיף 94 לחוק העיקרי, יסומן (א), ואחריו יבוא:
- "(ב) בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם.
- (ג) אישום שבוטל, לפי סעיף קטן (ב), לא יוגש מחדש אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ומטעמים שיירשמו".
9. אחרי סעיף 94 לחוק העיקרי יבוא:
- התליית הליכים 94א. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, רשאי בית המשפט להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו.
- (ב) הותלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעשה כן יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם.
- (ג) על אף הוראות סעיף 9 ניתן לחדש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לממשלה, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התליית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בסעיף 9; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הדין".
10. בסעיף 98 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אולם הודעה או הזמנה כאמור, לנאשם בעבירה שכתב האישום נגדו הוגש בידי תובע, כמשמעותו בסעיף 12(א), יכול שתיחתם בידי שוטר בלבד".
11. בסעיף 107 לחוק העיקרי -
- (1) בנקום "ותכיל" יבוא "אולם רשאי שוטר להזמין עד מטעם תובע בחתימתו בלבד; ההזמנה תכיל -"
- (2) פסקה (5) - תימחק.
12. אחרי סעיף 110 לחוק העיקרי יבוא:
111. (א) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות מיוזמתו מומחה בענין שבחשבוונאות או בנושא אחר הדורש בדיקה טכנית או חישוב, לצורך הבהרת חומר הראיות שבפניו.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ב) מומחה כאמור בסעיף קטן (א) יעיין בחומר הראיות שהפנה אליו בית המשפט ויערוך את ממצאיו על פי שאלות שהוצגו לו על ידי בית המשפט; המומחה יגיש חוות דעתו בכתב ויחקר עליה בבית המשפט לבקשת מי מבעלי הדין; הוגשה חוות דעת לפי סעיף זה, רשאים בעלי הדין, להביא ראיות לסתור אותה.

13. אחרי סעיף 117 לחוק העיקרי יבוא:

117א. (א) הוגש כתב אישום לכית משפט או נפתחה חקירה בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955³ (להלן - חוק הגנת ילדים), רשאי בית המשפט לגבות לאלתר עדותו של ילד כמשמעותו בחוק האמור, על פי בקשתו של תובע או מי שעשוי להיות נאשם בעבירה, ובהרשאתו של חוקר נוער.

(ב) על עדות לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים.

14. בסעיף 118 לחוק העיקרי, אחרי "בסעיף 117" יבוא "או בסעיף 117א".

15. בסעיף 120 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "הוראות סעיף זה לא יחולו על עדות שהוקלטה במלואה".

16. בסעיף 121 לחוק העיקרי -

(1) ברישה, אחרי "לפי סעיף 117" יבוא "או לפי סעיף 117א";

(2) האמור בסעיף יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) ילד שנתן עדות מוקדמת לפי סעיף 117א לא יזומן למתן עדות נוספת אלא באישור חוקר נוער; על עדותו יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים; לא אישר חוקר הנוער את עדותו של הילד לפי סעיף זה והעדויות המוקדמת נגבתה לפני שהוגש האישום, לא ירשיע בית המשפט על סמך עדות זו אלא אם כן יש לה סיוע בראיה אחרת".

17. במקום סעיף 130 לחוק העיקרי יבוא:

130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהורעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

(ב) סעיף קטן (א) יחול על נאשם בפשע רק אם הדיון במשפטו מתקיים בבית משפט שלום והוא היה מיוצג על ידי סניגור באותה ישיבה.

(ג) הורשע נאשם שלא בפניו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט לגזור את דינו שלא בפניו ובלבד שבית המשפט לא יטיל עליו עונש מאסר; בהזמנתו לדיון בגזר הדין יפורטו דבר הרשעתו שלא בפניו, מועדה ומועד הדיון בגזר הדין; אולם לגבי נאשם בפשע לא יגזור בית המשפט את דינו

³ ס"ח התשט"ו, עמ' 96.

אלא בפניו ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש, כאמור בסעיף 192.

(ד) בית המשפט לא ידון נאשם ולא יגזור את דינו שלא בפניו אם שוכנע, כי נבצר מן הנאשם להתייצב מסיבה מוצדקת או אם הוא סבור כי ייגרם לו בכך עיוות דין.

(ה) התנהל דיון שלא בפני הנאשם ושלא בפני סניגורו, לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, אף בשעת הדיון, לבטל את הדיון שנערך בהעדרם, לרבות הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ו) התנהל דיון לפי סעיף זה שלא בפני הנאשם, אך בנוכחות סניגורו, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, לצוות על שמיעתו מחדש של עד אשר העיד בדיון כאמור, וכן רשאי הוא לצוות על ביטול הכרעת הדין כל עוד לא נגזר הדין, אם שוכנע כי בשל העדרות הנאשם באותו דיון לא מוצתה חקירת העד, לא ניתן היה לנהל את הגנתו כראוי או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ז) משהתייצב הנאשם למשפט, יסביר לו בית המשפט את זכותו לפי סעיפים קטנים (ה) ו-(ו); התייצב לאחר הכרעת הדין, יקרא בית המשפט לנאשם את הכרעת הדין לפני שיסביר לו את זכותו.

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

(ט) בית המשפט שנעתר לבקשת נאשם או נידון לפי סעיפים קטנים (ה), (ו) או (ח) רשאי להטיל על הנאשם או על הנידון תשלום ההוצאות בפועל שנגרמו בשל אי התייצבותם.

הוספת סעיף 192א

18. אחרי סעיף 192 לחוק העיקרי יבוא:

"ביטול הרשעה 192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור."

תיקון סעיף 201

19. בסעיף 201 לחוק העיקרי, אחרי "הגשת ערעור" יבוא "או בקשה לרשות ערעור".

תיקון סעיף 208א

20. בסעיף 208א לחוק העיקרי במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) נדחה ערעורו של נאשם בשל אי-התייצבותו יבטל בית המשפט את ההחלטה על דחיית הערעור וישמע את הערעור אם נוכח, על פי בקשת המערער, כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין."

תיקון סעיף 227

21. בסעיף 227 לחוק העיקרי –

(1) אחרי "221" יבוא "(א)";

(2) במקום "הוראות סעיפים 222 עד 226 וסעיפים 228 עד 230" יבוא "שאר הוראות פרק ז".

22. החלפת סעיף 240 240 במקום סעיף 240 לחוק העיקרי יבוא:

240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה⁴, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל-1970⁵, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

(1) על נאשם לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 123, אולם אין בכך כדי למנוע ממנו להודיע לבית המשפט בכתב מה הן טענותיו לענין העונש;

(2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא כפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

23. בתוספת השניה לחוק העיקרי, בפרט (1), סעיף "428 רישה" - יימחק. תיקון התוספת השניה

24. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, בסעיף 90(3), בסופו יבוא "או בקשה לרשות ערעור". תיקון חוק בתי המשפט - מס' 20

25. בחוק העונשין, התשל"ז-1977⁷ - תיקון חוק העונשין - מס' 41

(1) בסעיף 71(ב), במקום הסיפה המתחילה ב"ואם ניתן שלא כמעמדם" יבוא "או אם הנידון או סניגורו נכחו במעמד מתן הצו המיוחד שנתבקש לפי סעיף קטן (א)";

(2) בסעיף 80(א), אחרי "בשל האשמה שממנה זוכה" יבוא "או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982".

26. סעיף 55(א) החדש יעמוד בתוקפו שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, ובתום תקופה זו יהיה נוסחו של סעיף 55(א) לחוק העיקרי כפי שהיה ערב תחילתו של חוק זה. הוראת שעה

דוד ליבאי
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 195.